

Huvudman

SVEDALA KOMMUN
kommunen@svedala.se

Beslut

Datum 2026-05-15
Dnr SI 2026:2024
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Nils Fredriksson Gymnasium i Svedala kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Svedala kommun en anmärkning avseende brister rörande det löpande arbetet. Svedala kommun ska senast den **25 september 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:2024) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Nils Fredriksson gymnasium i Svedala kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Nils Fredriksson Gymnasium i Svedala kommun följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn samt observationer på skolenheten den 13 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats såsom beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Skolinspektionen har tagit del av skolans "Rutiner vid våld och hot i arbetsmiljön på Nils Fredriksson Gymnasium och vuxenutbildning", Svedala kommuns "Handlingsplan och rutiner vid hot och våld". Skolinspektionen har även tagit del av skolans "Beredskapsplan för allvarliga våldssituationer eller hot om allvarlig våldssituation i utbildningsverksamheten" som håller på att utarbetas. Svedala kommuns övergripande handlingsplan och rutiner vid hot och våld innehåller anvisningar för hur arbetet med åtgärder mot hot och våld i arbetsmiljön ska bedrivas. Det framgår av handlingsplanen att varje enhet har i uppdrag att anpassa den kommunövergripande handlingsplanen till de verksamhetsspecifika förutsättningarna. Av skolans rutiner vid våld och hot framgår bland annat hur personal ska agera förebyggande, men även vid olika typer av akuta hot- och våldssituationer. Elever ska informera vuxna vid upplevda hot eller vid våld. Det framgår vidare av rutinen att det finns en roll- och ansvarsfördelning för arbetsgivare, medarbetare, skyddsombud och elever som anger olika förebyggande åtgärder. Det finns även en fortbildningsplan som bland annat anger att personal ska uppdateras om säkerhetsrutiner och planer årligen, vilka utbildningsinsatser och övningar som genomförs återkommande till personal och att information om vad som gäller vid pågående dödligt våld ska ges till nya elever. Av skolenhetens kommande beredskapsplan återfinns innehållet från skolans rutiner, bland annat hur personal och elever ska agera förebyggande samt hur de ska agera vid akuta hot- och våldssituationer. Det finns en beskrivning av olika ansvarsområden som exempelvis skolans krisledningsgrupp, rektorn och huvudmannen ansvarar för.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det är kommunens "Handlingsplan och rutiner vid hot och våld" samt skolans "Rutiner vid våld och hot i arbetsmiljön på Nils Fredriksson Gymnasium och vuxenutbildning" som just nu gäller som beredskapsplan på skolenheten. Lärare och rektorn uppger att det pågår ett arbete med att ta fram en ny beredskapsplan för skolenheten utifrån en mall från huvudmannen. Den nya beredskapsplanen planeras att beslutas och implementeras i verksamheten under vårterminen 2026. Personalen känner till innehållet i skolans aktuella plan och rutiner och det är tydligt för lärarna hur alla ska agera. Informationen finns också tillgänglig för all personal. Rutinerna har även reviderats nyligen. Lärarna och rektorn säger att det finns en fungerande krisledningsgrupp på skolan som rektorn leder.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Lärarna säger att arbetet med att identifiera risker och sårbarheter sker på olika sätt bland annat genom trygghetsteam, trygghetsenkäter och på arbetsplatsträffar. Lärarna ger även exempel på åtgärder som vidtagits efter att de identifierat vissa risker och sårbarheter. Rektorn uppger också att de återkommande arbetar med att identifiera risker genom bland annat skyddsronder, trygghetsteam, trygghetsvandring, trygghetsenkäter och medarbetarsamtal. De har även i personalgruppen diskuterat hur de ska arbeta mer med gruppdynamik och trygghet i elevgrupperna för att på så vis fånga upp signaler tidigare från elever om hot. Rektorn bekräftar att det vidtas åtgärder när de identifierat risker och sårbarheter.

Information till personal och elever

Rektorn uppger att personalen ges information om gällande rutiner i början av läsåret samt när planer och rutiner revideras. Enligt rektorn är det tydligt för personalen hur de ska agera vid hot och våld. Intervjuade lärare säger att de vet var informationen om hur de ska agera finns och de vet vad de ska göra vid en hot- och våldssituation. Vad gäller information till elever framgår det av intervjuer med elever, lärare och rektorn att det bara är elever i år 1 som fått information om vad som gäller vid pågående dödligt våld. Några elever säger i intervju att de har fått information om att de ska gå till en lärare och berätta om de ser eller hör något och att om det händer något på skolan ska de ta sig bort från skolan. Elever säger att eleverna som går i år 1 fick information i början av läsåret om vad de ska göra om det uppstår en allvarlig våldssituation. Några elever berättar att de känner till att deras lärare har varit på utbildning om hot och våld. Lärarna uppger att elever i år 1 har fått information om vad som gäller vid pågående dödligt våld, men det är inte lika tydligt vilken information som elever i år 2 och 3 ges. Lärare säger att det beror på vilken lärare eleverna har om de har fått någon information. Rektorn uppger vid intervjun att de har

uppmärksammat att det än så länge bara är eleverna i år 1 som fått information om hur de ska agera vid pågående dödligt våld. Elever i år 2 och 3 ska få sådan information men att det i nuläget inte är bestämt när det ska ske. Av huvudmannens inkomna synpunkter på tjänsteanteckningen framgår att elever i år 1 i samband med skolstart har fått information om hur de ska agera vid hot – och våldssituationer. Vad gäller övriga elever har mentorer pratat med eleverna i samband med en händelse på skolan under höstterminen 2025.

Utbildningsinsatser och övningar

Det framgår i skolans nuvarande rutiner och i kommande beredningsplan att det finns en fortbildningsplan med återkommande utbildningsinsatser och övningar, och rektorn uppger att den fortbildningsplanen följs. Lärare berättar att de getts återkommande informations- och utbildningsinsatser med praktiska övningar i pågående dödligt våld. Lärare uttrycker att det är bra att de sker upprepade gånger för att de ska känna sig säkrare. De har diskuterat på skolan om elever ska delta i utbildningsinsatser framöver. Vad gäller övningar med elever så övas utrymning.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av Skolinspektionens observationer vid rundvandringen på skolenheten framgår att skolan består av tre byggnader som ligger i anslutning till varandra. Det finns flera skyltar uppsatta runt om skolområdet som anger att obehöriga inte har tillträde. Det finns också skyltar vid samtliga ingångar till skolans byggnader som anger att obehöriga inte har tillträde. Skolans ytterdörrar är i huvudsak låsta. Lokalerna som gymnasieskolan bedriver sin verksamhet i samnyttjas med vuxenutbildningen. Skolans bibliotek ligger i anslutning till skolans expedition. I biblioteket finns även kommunens lärcentrum. Dit kommer utomstående personer som studerar via andra utbildningsformer. I skolans lokaler finns även personal på modersmålsenheten.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens skriftliga rutiner för tillträde till enheten under verksamhetstid. Av rutinerna framgår bland annat vilka som har rätt att vistas på skolenhetens område, hur personal ska agera för att ta emot besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Det framgår även av rutinerna när personer till andra verksamheter som samnyttjar skolenhetens lokaler får vistas där. Besök till skolenheten eller till verksamheter som samnyttjar lokalerna ska bokas på förhand. Det framgår även när och på vilket sätt andra grupper av besökare så som exempelvis vårdnadshavare och hantverkare får vistas på skolenheten.

Kännedom om rutiner

Eleverna säger att lärarna har pratat med eleverna om vilka som får komma in på skolan och att de inte får släppa in andra. Det är elever som går på gymnasiet och elever på vuxenutbildningen samt personal som får vara på skolan. Lärarna uppger att rektorn har gått igenom den skriftliga rutinen med personalen på arbetsplatsträff och informerat om var den finns. Lärare berättar att som utomstående måste man kontakta skolan och boka en tid för besök. Detta gäller även exempelvis personer som ska besöka kommunens studie- och yrkesvägledare. Lärarna känner till vad de ska göra om det kommer en obehörig person till skolan. De ska ta kontakt och även kunna avvisa. Vidare uppger lärare att personalen i skolans matsal/cafeteria har god kännedom om vilka personer som får vistas där och det finns särskilda lunchtider för gymnasieeleverna och då får elever på vuxenutbildningen inte vistas där. Lärare berättar att skolans rutiner även är tydliga vad gäller de personer som studerar via andra utbildningsformer och som besöker kommunens lärcentrum för att få stöd och service. Rektorn uppger att eleverna har fått information om att de inte får släppa in någon på skolan och det påtalas även i veckobrev till personalen vid tillfällen när det inte har fungerat. Rutinen är nyligen reviderad med att tydliggöra och identifiera grupper som kan ha ett syfte med att besöka skolan, vilka som är behöriga och vilka som är obehöriga. Rektorn uppger att hen har informerat personalen om de reviderade rutinerna. Rektorn säger att utomstående besökare till de olika verksamheterna som samnyttjar lokalerna ska föranmäla sitt besök och att dessa rutiner är kända av personalen. Även de som arbetar i matsalen vet vad som gäller.

Avvisande av obehöriga

Lärarna uppger att det är tydligt hur de ska gå till väga om de behöver avvisa en person från skolans område och att det framgår av rutinerna. Det har blivit tydligare för personalen vad som gäller vid besök och det händer att de behöver avvisa obehöriga, exempelvis om elever tar med sig vänner. Elever ger också exempel på där lärare avvisat obehöriga exempelvis elevers vänner som inte tillhör skolenheten. Rektorn uppger att det är personalen på skolan som avvisar obehöriga men det kan även hanteras av någon i skolledningen.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredningsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (Prop 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredningsplanerna eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredningsplanerna för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (Prop 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen)

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (Prop 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska

agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (Prop 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att skolenhetens dokument "Rutiner vid våld och hot i arbetsmiljön på Nils Fredriksson Gymnasium och vuxenutbildning" och "Svedala kommuns Handlingsplan och rutiner vid hot och våld" innehåller motsvarande information som i en beredskapsplan. Skolinspektionen konstaterar att det av nämnda rutiner framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att det genomförs utbildningsinsatser och praktiska övningar i pågående dödligt våld med personal. När det gäller elever har det genomförts utrymningsövningar. Det framgår vidare att personal har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Vad gäller information till elever framgår dock att endast eleverna i år 1 har fått sådan information. Visserligen framgår det av huvudmannens synpunkter på tjänsteanteckningen att mentorer pratade med alla eleverna i samband med en händelse på skolan under höstterminen 2025 men det framgår också av intervjuer att elever i år 2 och 3 inte har getts samma information som elever i år 1 om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om sådan. Detta är en brist.

Neka obehöriga tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att skolområdet är tydligt markerat genom skyltar samt att det finns fysiska tillträdesbegränsningar såsom låsta ytterdörrar till skolbyggnaderna och ett inpasseringssystem. Av skyltarna framgår det att obehöriga ej äga tillträde. Vidare framgår av utredningen att det finns rutiner för hur besök av utomstående ska hanteras, när personer från andra verksamheter som samnyttjar skolenhetens lokaler får vistas inom skolenheten samt hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Det framgår också att innehållet i

rutinerna är känt för personalen samt att obehöriga avvisas från skolenheten vid behov. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolenhetens åtgärder för att neka obehöriga tillträde uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Svedala kommun verksamhet vid Nils Fredriksson Gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller löpande arbete för att säkerställa beredskap. Utredningen visar att endast elever i år 1 får information om åtgärder som kan vidtas i en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Detta är en brist. Det framgår dock också att skolenhetens löpande arbete i övrigt uppfyller författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Svedala kommun en anmärkning.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Johanna Oskarsson Abraha...

Föredragande
Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ingrid Jacobsson medverkat.